

Nr 120

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa televisionsförslag; given Stockholms slott den 9 mars 1962.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Gösta Skoglund

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen behandlas televisionens medelsbehov för budgetåret 1962/63. De totala utgifterna för ändamålet upptas till 125 mkr., vilket utgör en ökning med 31 mkr. i jämförelse med innevarande budgetår.

Av det totala beloppet avser 70 mkr. Sveriges Radios programproduktion. Detta innebär en höjning med 21,5 mkr. eller med ca 45 %. Televerkets driftkostnader ökar med 1 mkr. till 23,5 mkr. Ett anslag om 7,5 mkr. föreslås till påbörjande av byggnadsarbetena för televisionshuset i Stockholm.

*Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 9 mars 1962.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLM-
QVIST.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, anmäler — efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet — *vissa televisionsfrågor* samt anför följande.

Vid anmälan i årets statsverksproposition av medelsberäkningen för televisionsverksamheten (bil. 8, pkt 69) anförde jag, att beredningen ännu icke var avslutad i fråga om medelsanvisningen till televisionshuset i Stockholm samt beräkningarna rörande medelsbehovet för Sveriges Radios och televerkets driftutgifter. För televisionshuset beräknade jag under statens allmänna fastighetsfond (pkt 75) preliminärt, i avbidan på en särskild proposition i ämnet, ett anslag av 10 mkr. för budgetåret 1962/63.

Jag anhåller nu att få taga upp dessa frågor till fortsatt behandling.

1. Televisionens utveckling och medelbehov m. m.

För televisionsradiorörelsens finansiering gäller samma principer som för ljudradiorörelsen. Av licensmedlen skall bestridas såväl de löpande utgifterna för produktion och distribution av programmen som kostnader för avskrivning till 100 % av investeringarna i televisionsradioanläggningar och televisionshus. Uppkommande överskott skall, sedan televisionsverksamhetens skulder återbetalats under budgetåret 1960/61, balanseras å televerkets fond för televisionens framtida behov.

I följande sammanställning redovisas utfallet av televisionsverksamheten för budgetåren 1956/57—1960/61.

	1956/57—1959/60	1960/61
	miljoner kronor	
Inkomster.....	97,6	101,5
Utgifter.....	95,1	67,6
Överskott.....	2,5	33,9
Statens ränteutgifter.....	0,7	0,2
Nettoöverskott.....	1,8	33,7

Under budgetåren 1956/57—1959/60 uppkommet nettoöverskott om 1,8 mkr., har använts för extra avskrivningar å televisionsradioanläggningar. Televisionsverksamheten uppvisar för budgetåret 1960/61 ett driftöverskott, exklusive ränteposten, om 33,9 mkr. Härav har 7,0 mkr. använts för slutlig avskrivning å televisionsradioanläggningar, 0,9 mkr., utgörande statens sammanlagda räntekostnader, inlevererats till statskontoret, 2,6 mkr. använts för återbetalning till ljudradion av de bidrag, som televisionsverksamheten erhöll av ljudradiolicensmedel under budgetåren 1954/55—1955/56, samt slutligen 23,4 mkr. balanserats i televerkets räkenskaper.

Telestyrelsen har i skrivelse den 31 augusti 1961 efter samråd med Sveriges Radio och byggnadsstyrelsen framlagt förslag till budget för televisionsverksamheten för budgetåret 1962/63. I följande sammanställning redovisas den för 1961/62 fastställda budgeten, budgetförslaget för 1962/63 samt den beräknade utvecklingen av televisionsbudgeten för perioden 1963/64—1966/67.

	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67
	miljoner kronor					
Investeringar						
Telestyrelsen.....	13,2	22,0	20,0	19,0	16,0	14,0
Byggnadsstyrelsen.....	9,8	15,1	19,2	29,4	31,7	13,0
Driftkostnader						
Sveriges Radio.....	48,5	75,0	90,0	110,0	130,0	150,0
Telestyrelsen.....	22,5	23,5	27,0	29,0	31,0	33,0
Summa kostnader	94,0	135,6	156,2	187,4	208,7	210,0
Licensintäkter.....	134,0	163,0	184,0	196,0	205,0	212,0
Överskott.....	40,0	27,4	27,8	8,6	— 3,7	2,0
Akkumulerat resultat.....	+ 63,4	+ 90,8	+ 118,6	+ 127,2	+ 123,5	+ 125,5

¹ Byggnadsstyrelsen har sedermera ändrat äskandet till 8,5 mkr.

Vad angår de i sammanställningen upptagna investeringsutgifterna torde få hänvisas till redogörelsen i årets statsverksproposition (bil. 8, sid. 188—192).

I fråga om driftkostnaderna har *Sveriges Radio* i skrivelse den 31 augusti 1961 lämnat en redogörelse för programproduktionens medelsbehov under nästa budgetår. I samband härmed framlägges den ekonomiska prognos för budgetåren 1961/62—1966/67 som framgår av sammanställning i det följande (beloppen avser mkr.).

Såsom en allmän bakgrund till det angivna medelsbehovet anför Sveriges Radio bl. a. följande.

Den ännu bestående eftersläpningen från tidigare år måste inhämtas under budgetåret 1962/63 så att balans mellan produktionsapparaters olika delar och programverksamhetens kvalitativa och kvantitativa krav uppnås. Härtill kommer att grunden måste läggas för den fortsatta utvecklingen.

För budgetåret 1962/63 måste man räkna med avsevärt höjda direkta programkostnader. Redan ett bibehållande av vid budgetårets ingång upp-

Budgetår	Timmar pr vecka	Inredningar i TV-byggnader	Inventarier m. m.	Drift	Summa
1961/62.....	22	—	10,5	38,0	48,5
1962/63.....	24	—	13,8	61,2	75,0
1963/64.....	27	5	10,0	76,4	91,4
1964/65.....	30	7	10,0	93,6	110,6
1965/66.....	33	7	10,0	113,3	130,3
1966/67.....	36	7	10,0	135,4	152,4

nådd standard i fråga om de enskilda produktionerna liksom i fråga om programsammansättningen i stort måste beräknas medföra avsevärt höjda kostnader. Trycket på programkostnaderna inom televisionen är nämligen ett internationellt fenomen, som gör sig alltmera kännbart även i Sverige.

Skoltelevisionen — vilken ingår i budgeten med 3,1 mkr. — utgör ett ovisst moment. I den nu framlagda preliminära budgeten har därför antaganden om verksamhetens fortsättning måst göras, vars hållbarhet måste anses vara mycket oviss. Icke minst av hänsyn till skoltelevisionen har styrelsen ansett sig böra upptaga ett relativt stort belopp (2,9 mkr.) för oförutsedda kostnader.

Telestyrelsen beräknar att televerkets kostnader för distributionsnätets drift under budgetåret 1962/63, inklusive licensinkassering m. m., vid 1961 års kostnadsnivå kommer att uppgå till 23,5 mkr.

L i c e n s i n t ä k t e r n a för budgetåret 1962/63 beräknar *telestyrelsen* till totalt ca 134 mkr. Jämfört med föregående års prognos innebär detta en ökning med ca 8 mkr.

I den prognos rörande licensintäkterna, som *telestyrelsen* nu lagt fram, har styrelsen med ledning av licensutvecklingen under budgetåren 1956/57 —1960/61 och med utgångspunkt från den framlagda utbyggnadsplanen räknat med följande serie för licensutvecklingen under budgetåren 1961/62 —1966/67, nämligen resp. 1 496 000, 1 760 000, 1 912 000, 2 009 000, 2 084 000 och 2 155 000, därvid siffrorna avser antalet licenser vid utgången av resp. budgetår. De i budgetsammanställningen angivna intäkts-siffrorna förutsätter oförändrade licensavgifter.

Telestyrelsen framhåller, att man på grund av flera inverkan- de osäkra faktorer måste räkna med att licensutvecklingen och licensintäkterna kan komma att väsentligt avvika från prognosen.

2. Televisionshus

	Ing. behålln.	Anslag	Utgift
1960/61	198 000	2 500 000	431 000
1961/62	2 267 000	—	2 100 000*
1962/63 styrelsen	167 000	8 500 000	8 600 000*
dep. ch.	167 000	7 500 000	7 500 000*

* Preliminärt belopp.

Byggnadsstyrelsen

I skrivelser den 30 augusti och den 7 december 1961 samt den 24 februari 1962 har byggnadsstyrelsen hemställt om anslag för budgetåret 1962/63. Styrelsen har framlagt följande investeringsplan för televisionshuset i Stockholm.

	Kostnad beräknad 1961	Utgift		
		Faktisk t. o. m. 30.6 61	Beräknad	
			1961/62	1962/63
Tusental kronor				
I. Arbeten, avsedda att påbörjas 1962/63				
Yttre arbeten inkl. kulvertar....	15 000	16	200	1 500
Länktorn.....	12 300	4	100	1 000
Extra grundläggning.....	13 500	23	100	2 000
Etapp I.....	44 500	436	1 500	4 000
Summa I	155 300	479	1 900	8 500
II. Arbeten, avsedda att påbörjas senare				
Etapp II.....	130 000	254	200	100
Summa I—II	185 300	733	2 100	8 600

¹ Preliminär kostnad.

² Avser projektering.

Av byggnadsstyrelsens skrivelser och i samband därmed lämnade uppgifter inhämtas i huvudsak följande.

Den i planen upptagna posten yttre arbeten inklusive kulvertar avser delar av de arbeten, som i samband med ärendets anmälan i 1960 års statsverksproposition av departementschefen upptogs till ca 9 mkr., nämligen transportgång mellan televisionshuset och radiohuset, avloppsledning och yttre planeringsarbeten. Övriga i beloppet ingående anläggningar återfinnes i investeringsplanen under posterna länktorn resp. extra grundläggning.

TV-huset i Göteborg har icke medtagits i investeringsplanen enär styrelsen avser att redovisa detta ärende senare och därvid hemställa om godkännande av program och om projekteringsmedel.

Beträffande de i investeringsplanen upptagna objekten anför styrelsen i övrigt följande.

I posten *yttre arbeten inklusive kulvertar* ingår under mark belägna transportförbindelser, bl. a. den s. k. TV-gången, mellan television- och radiohusen. TV-gången sträcker sig parallellt med Oxenstiernsgatan. Till gången kommer att anslutas de med länktornet och televerkets distributionscentral sammanhängande anläggningarna.

Byggnadsstyrelsen avser att driva projekteringen på sådant sätt att byggnadsarbetena med TV-gången skall kunna påbörjas under budgetåret 1962/63.

I sina petita hösten 1960 förutskickade styrelsen vissa kostnader för friställande av TV-husets tomt. Dessa har nu beräknats under denna post. Kostnaderna avser bortflyttning av fortifikationsförvaltningen tillhöriga förrådsbyggnader och kan enligt med förvaltningen föreliggande preliminärt avtal uppskattas till ca 0,4 mkr.

Den snabba utvecklingen under det senaste året inom kyltekniken har medfört, att styrelsen vid fortsatta utredningar beträffande kylningsproblemen vid radio- och TV-husen funnit alternativet med kylvatten från stadens vattennät vara fördelaktigare än kylning med evaporativ kondensor. Det förbrukade kylvattnet kommer att utsläppas i Djurgårdsbrunnsviken genom samma ledning som dag- och grundvattnet. Någon risk för olägenheter genom förändringar i strukturen hos Djurgårdsbrunnsvikens vatten kan ej befaras enligt vad styrelsen inhämtat av limnologiska institutionen i Uppsala.

Byggnadsstyrelsen har under budgetåret fortsatt utredningen beträffande *länktornets* lokalprogram och utformning samt dess placering på eller i närheten av kvarteret Förrådsbacken. Styrelsen har härvid funnit, att tornets utformning och placering skulle komma att bli av väsentlig betydelse för stadsbilden. Tornets övre lokaler skulle vid en tänkt placering i Karlavägens förlängning komma att befinna sig t. ex. ca 20 m högre än stadshustornet, vartill kommer en ca 50 m hög spira.

I det av Kungl. Maj:t fastställda lokalprogrammet för TV-hus i Stockholm finns upptaget ett länktorn med en höjd av ca 100 m och innehållande **två apparatrum med en yta av 40 kvm**. Byggnadsstyrelsen har av telestyrelsen erfarit, att det skulle innebära driftsekonomiska fördelar om stora delar av de lokaler, som ingår i programmet för televerkets distributionscentral, skulle kunna förläggas till tornet.

Under generalplanarbetet på kvarteret Förrådsbacken har styrelsen funnit det svårt att fastställa en definitiv placering för tornet med hänsyn till att tveksamhet råder beträffande slutlig användning av förgårdsmarken mot Oxenstiernsgatan samt att en fastställd stadsplan för Oxenstiernsgatans sträckning ännu ej erhållits.

Byggnadsstyrelsen avser att under innevarande budgetår fortsätta utredningarna om länktornet samt att påbörja projekteringen. I investeringsplanen har upptagits tidigare angiven kostnadsram jämte inträffade automatiska kostnadsstegringar.

I posten *extra grundläggning* upptagna kostnader avser pågrundläggning och övriga för byggnaderna gemensamma grundläggningsarbeten. Dessa arbeten beräknas kunna påbörjas hösten 1962.

Byggnadsstyrelsen har för *etapp I* utfört en noggrann kostnadsberäk-

ning, vilken slutar på 44,5 mkr. i prisläget den 1 juli 1961. I nämnda belopp ingår således ej kostnaderna för pålning och yttre arbeten. I 1960 års statsverksproposition angavs en kostnadsram i prisläget den 1 juli 1959 av 40 mkr. för etapp I. Detta motsvarar 44,8 mkr. i prisläget den 1 juli 1961. Den nu framräknade kostnaden ryms således inom den tidigare angivna ramen.

Styrelsen anför, att etapp I övergår åt öster i etapp II och ansluter sig åt söder mot det planerade konserthuset. Med hänsyn till den stora investering ett televisionshus på kvarteret Förrådsbacken utgör och till televisionens behov av flexibel utbyggnad, har styrelsen under det preliminära generalplanarbetet för televisionshuset kommit till att det planerade konserthusets placering i anslutning till etapp I måste omprövas och att ifrågasatt område bör reserveras för televisionens framtida utbyggnader. Huvudentrén till etapp I, som ligger mot Oxenstiernsgatan, har på grund härav omprojekterats för att kunna ansluta sig till den eventuellt kommande utbyggnaden mot denna gata.

Byggnadsstyrelsen har i investeringsplanen förutsatt att etapp I skall påbörjas omkring årsskiftet 1962/63.

Byggnadsstyrelsen uppskattar investeringstakten till ca 2,1 mkr. innevarande budgetår och ca 8,6 mkr. för nästa budgetår. För de närmast därefter följande budgetåren beräknas investeringarna till ca 14 mkr. för budgetåret 1963/64, ca 19 mkr. för budgetåret 1964/65, ca 20 mkr. för budgetåret 1965/66 samt ca 9 mkr. för budgetåret 1966/67. Därvid har förutsatts oförändrat kostnadsläge och att inga ytterligare objekt utöver de i investeringsplanen upptagna tillkommer.

3. Departementschefen

Televisionen har under en jämförelsevis kort tid vunnit en avsevärd utbredning i Sverige. De prognoser som förelåg när statsmakterna 1956 fattade beslut om införande av reguljär televisionsverksamhet har vida överträffats. Enligt nu föreliggande planer kommer sändarstationerna vid utgången av nästa budgetår att täcka områden med en befolkning av över 7 miljoner invånare. Vid samma tid beräknas antalet licenser överstiga 1,7 miljoner, vilket innebär att nära två tredjedelar av landets hushåll då innehar televisionsmottagare.

En första etapp i utbyggnaden av televisionens distributionsnät kan nu sägas vara avslutad. För de närmaste åren kommer utbyggnaden i huvudsak att inriktas på att komplettera sändarnätet i områden med dåliga mottagningsförhållanden, att höja sändarnas effekt och att förbättra driftsäkerheten hos sändare och programförbindelser.

Vad angår själva programverksamheten har statsmakterna i begynnelse- och utbyggnadsskedet medvetet följt en mera återhållsam och försiktig

linje. Medelstilledningen för programverksamheten begränsades sålunda avsiktligt för att distributionsnätets utbyggnad skulle få största möjliga del av tillgängliga resurser. Sändningstiden har utsträckts efter en plan som inneburit en årlig ökning av ca 2 timmar per vecka. Programverksamheten har till huvudsaklig del fått bedrivas i provisoriska lokaler.

Till följd av den snabba ökningen av antalet televisionsapparater i landet har även inkomsterna från televisionslicenser stigit i hastig takt. Televisionsrörelsen har därigenom fått en god ekonomi.

Enligt min mening är tiden nu inne att ta upp mera långsiktiga överväganden beträffande televisionen. Frågan om televisionens framtida utveckling i vårt land bör sålunda göras till föremål för utredning. Denna synes i första hand böra sikta till en ekonomisk långtidsplan, som kan läggas till grund för statsmakternas ställningstaganden rörande televisionens anslagsfrågor. Jag vill i sammanhanget erinra om att frågan om riktlinjerna för ljudradions framtida utveckling överlämnats till en sakkunnigkommitté med i huvudsak parlamentarisk sammansättning — 1960 års radioutredning. Då enligt min mening de båda mediernas framtid lämpligen bör bedömas i ett sammanhang, torde jämväl spørsmålet om televisionens utveckling böra överlämnas till utredningen. Frågan om de närmare direktiven för utvidgningen av radioutredningens uppdrag har jag för avsikt att vid senare tidpunkt anmäla för Kungl. Maj:t.

Jag övergår nu till frågan om medelstilledningen under televisionens specialbudget för budgetåret 1962/63 och börjar därvid med anslaget till televisionshus.

1959 års riksdag fattade i princip beslut om uppförande av ett televisionshus i omedelbar anslutning till radiohuset inom kvarteret Förrådsbacken i Stockholm. Projektet uppskattades preliminärt kosta ca 40 mkr. Då projekteringsarbetena inte kommit till ett sådant stadium att en tillförlitlig kostnadsberäkning kunnat framläggas, ansågs emellertid slutlig ställning till byggnadsarbetena för själva televisionshuset inte kunna tagas vid 1959 eller 1960 års riksdagar. För de fortsatta projekteringsarbetena skulle gälla den målsättningen att en kostnadsram av 40 mkr. för själva televisionshuset inte fick överskridas.

I 1961 års statsverksproposition meddelade jag, att byggnadsprojektet enligt det lokalprogram som faststälts av Kungl. Maj:t hade uppdelats i två särskilda etapper. Den första etappen hade avgränsats på sådant sätt, att kostnaderna för densamma kunde rymmas inom en ram av 40 mkr., och att de i samma etapp ingående utrymmena, som bl. a. omfattade två större studios, skulle kunna utgöra en självständigt fungerande enhet. De utanför kostnadsramen liggande arbetena uppskattades av byggnadsstyrelsen till ca 10 mkr. På grund av att någon tillförlitlig kostnadsberäkning

fortfarande inte hade kunnat utföras, var jag emellertid ej beredd att tillstyrka medel för att påbörja byggnadsföretaget.

Byggnadsstyrelsen har nu framlagt en genomarbetad kostnadsberäkning för själva televisionshuset. Anläggningskostnaderna beräknas vid prisläget den 1 juli 1961 till 44,5 mkr., vilket belopp håller sig inom den tidigare angivna kostnadsramen jämte de automatiska prisstegringar som inträffat sedan sommaren 1959.

Televisionsverksamhetens nuvarande provisoriska lokalförhållanden i Stockholm är i hög grad otillfredsställande från såväl programmässiga som driftekonomiska synpunkter. Nämnade nackdelar kommer under de närmaste åren att successivt tilltaga till följd av de ökade krav som ställes i fråga om ökad sändningstid och höjd programkvalitet. Mot denna bakgrund och då en genomarbetad kostnadsberäkning numera föreligger förordar jag, att definitivt beslut nu fattas om uppförande av ifrågavarande byggnad.

Såsom framgått av min redogörelse för televisionens programverksamhet har jag ansett tiden nu vara inne att ta upp mera långsiktiga överväganden om televisionens framtida utveckling i vårt land. Vid planeringen av televisionshuset i Stockholm har jag ansett utgångspunkten böra vara, att en längre tid kan komma att förflyta innan en andra etapp av anläggningen blir aktuell. Med hänsyn härtill har med hjälp av särskild expertis en översyn av byggnadsprojektet verkställts utifrån den förutsättningen att byggnaden ifråga skall kunna fungera självständigt under ca tio år. En överarbetning av föreliggande huvudhandlingar har skett med dessa utgångspunkter. Efter mindre justeringar i det fastställda programmet och motsvarande omdispositioner inom byggnaden har framkommit ett förslag som godtagits av såväl byggnadsstyrelsen som Sveriges Radio. Ett väsentligt resultat av den företagna översynen är att byggnaden givits en utformning som medger betydligt större frihet för framtida omdispositioner inom byggnaden till följd av den snabba tekniska utvecklingen på televisionens område.

Frågan om det i investeringsplanen upptagna radiolänktornet har ytterligare undersökts under de senaste månaderna. Behovet av programförbindelser för television, som skall anslutas till tornet, bedömes numera vara väsentligt mycket större än vad man tidigare utgick ifrån. Dessutom har det befunnits fördelaktigt att till tornet ansluta kanaler för telefontrafiken på den nya radiolänken till Finland. Undersökningarna har visat, att övervägande skäl talar för att tornet med tillhörande distributionscentral förlägges till ett Stockholms stad tillhörigt område vid Kaknäs på norra Djurgården ca 1,3 km från det blivande televisionshuset. Vid överläggningar, som under hand förts med företrädare för staden, har man från stadens sida ställt sig positiv till en markupplåtelse för ändamålet.

Anläggningskostnaderna för tornet och distributionscentralen kan numera uppskattas till ca 7,5 mkr. Förläggningen till Kaknäs medför att dessa kostnader — vilka hittills förutsatts skola redovisas under anslagen Televisionshus respektive Radiohus — enligt gällande principer bör bestridas från anslag under televerkets fond. Jag förordar, att byggnadsobjektet upptages under anslaget till televisionsradioanläggningar och avföres ur investeringsplanerna för de båda förstnämnda anslagen.

Icke obetydliga driftekonomiska fördelar kan vinnas om tornet och distributionscentralen kan uppföras och tas i drift utan tidsutdräkt. Trots att någon slutgiltig kostnadsberäkning för anläggningen ännu icke föreligger, förordar jag därför att medel till påbörjande av byggnadsarbetena upptages för nästa budgetår. Jag beräknar en medelsförbrukning av 2 mkr. för ändamålet. Anslaget till televisionsradioanläggningar torde med hänsyn härtill genom beslut av Kungl. Maj:t sedermera få förstärkas med motsvarande belopp från televerkets dispositionsanslag. Därest den slutliga kostnadsberäkningen skulle visa, att kostnaden för anläggningen blir högre än 7,5 mkr., torde frågan om dess igångsättande böra underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Projekteringsläget synes medge att televisionshuset kan påbörjas under andra hälften av år 1962. Byggnadsstyrelsen har uppskattat medelsförbrukningen under budgetåret 1962/63 till ca 8,5 mkr. och i anslag äskat samma belopp. Med hänsyn till vad jag anfört rörande radiolänktornet föreslår jag att anslaget uppföres med 7,5 mkr. I sammanhanget vill jag nämna, att i anledning av den ändrade fondredovisningen för länktorn och distributionscentral medelsförbrukningen under anslaget till radiohus nu kan beräknas bli 1 mkr. lägre än vad som angavs i årets statsverksproposition.

Vad gäller televisionens specialbudget i övrigt beräknar jag för Sveriges Radios programproduktion ett sammanlagt belopp av 70 mkr. Detta innebär en ökning med 21,5 mkr. eller med ca 45 % i jämförelse med innevarande budgetår och mer än en fördubbling i förhållande till budgetåret 1960/61.

Av ökningen för nästa budgetår om 21,5 mkr. avser drygt 8 mkr. automatiska kostnadsstegringar samt utgifter för en programtidsökning med 2 timmar per vecka. Ett ungefär lika stort belopp beräknas för konsolidering av verksamheten och höjning av programmens kvalitet. I anslutning härtill må nämnas, att den totala medelstildelningen till Sveriges Radio för nästa budgetår härjämte ger utrymme för en betydande standardförbättring i tekniskt avseende. För fortsatt försöksverksamhet med skoltelevision har i enlighet med Sveriges Radios förslag upptagits en ökning med 2,3 mkr. till 3,1 mkr. Det torde få förutsättas att Sveriges Radio i samråd med vederbörande organ vid lämplig tidpunkt redovisar erfarenheterna av försöksverksamheten samt framlägger förslag rörande skoltelevisionens framtida

omfattning, inriktning och organisation. Ett problem som enligt min uppfattning bör ägnas ökad uppmärksamhet är de anstaltsvårdades och handikappades möjligheter att tillgodogöra sig televisionsprogrammen. Det är angeläget, att många människor, vilka på grund av sitt handikapp är i hög grad hänvisade till televisionen såsom kultur- och underhållningsmedium, får möjlighet härtill genom sändningstider under dagen. Samma behov föreligger givetvis hos de stora grupper som på grund av skiftarbete eller obekvämlig arbetstid är förhindrade att följa den ordinarie programverksamheten. Efter samråd med Sveriges Radio har för dessa ändamål beräknats ett särskilt belopp, vilket avser att möjliggöra ca 5 timmars reprisprogram per vecka. Denna verksamhet förutsättes påbörjas vid den tidpunkt, då de tekniska och personella förutsättningarna härför föreligger. Kostnaderna för här avsedda särskilda programsändningar har jag beräknat till 3 mkr. Därmed har jag i grova drag specificerat den föreslagna ökningen om 21,5 mkr.

Telestyrelsen har beräknat utgifterna för driften av distributionsnätet och för licenssuppbörd m. m. till 23,5 mkr. I detta sammanhang vill jag anmäla, att styrelsen i skrivelse den 28 februari 1962 föreslagit övergång från kvartals- till halvårsbetalning av licensavgiften fr. o. m. den 1 oktober 1962. Förslaget remissbehandlas för närvarande. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att senare ta ställning till förslaget. Därest detsamma bifalles, beräknas televerkets driftkostnader minska med ca 1,5 mkr. för år. I avbidan på ställningstagandet till förslaget beräknar jag televerkets driftkostnader till 23,5 mkr.

Investeringsanslaget till televisionsradioanläggningar har i årets statsverksproposition upptagits till 22 mkr. I det föregående har jag förutsatt att nämnda anslag förstärkes med 2 mkr. från televerkets dispositionsanslag. Anslagsmedlen till nu ifrågavarande ändamål från televisionens specialbudget bör därför beräknas till 24 mkr. för budgetåret 1962/63.

Till televisionshus har jag nyss föreslagit ett anslag av 7,5 mkr. och beräknat medelförbrukningen till ungefär samma belopp.

Utgifterna för televisionsverksamheten skulle sålunda för budgetåret 1962/63 uppgå till (70 + 23,5 + 24 + 7,5) 125 mkr., vilket innebär en ökning med ca 31 mkr. i jämförelse med motsvarande utgiftsberäkning för innevarande budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Televisionshus* för budgetåret 1962/63 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 7 500 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hem-

ställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Curt Ohrner